

TADEUSZ KMIĘCIK

PAP SŁUPSK

DZIAŁANIA LOTNICTWA RADZIECKIEGO W PRUSACH WSCHODNICH W 1945 ROKU

Udział lotnictwa radzieckiego w działaniach wojennych na obszarze byłych Prus Wschodnich w II wojnie światowej stanowił do tej pory przedmiot badań historyków radzieckich¹. Polscy historycy zajmowali się tą problematyką w niewielkim stopniu. Rozpatrywana ona była głównie w kontekście całokształtu badań nad historią drugiej wojny światowej.

Do radzieckich prac przedstawiających działania lotnictwa w Prusach Wschodnich należy zaliczyć przestarzałą już *Istorię Wojenno-Wozdusznych Sił Sowietzkiej Armii* oraz tłumaczone na język polski publikacje: *Historia Wielkiej Wojny Narodowej Związku Radzieckiego 1941-1945* i *Historia drugiej wojny światowej 1939-1945*. Problematykę tą w niewielkim stopniu poruszają także wspomnienia dowódców wojsk lądowych tego okresu, Aleksandra Wasilewskiego – *Dzieło całego życia* i Iwana Bagraniana – *Tak wykuwaliśmy zwycięstwo*. Natomiast spośród tytułów, których autorami są lotnicy – uczestnicy tych wydarzeń – na uwagę zasługuje książka Michaiła Kożewnikowa – *Dowodzenie lotnictwem radzieckim w drugiej wojnie światowej*.

W literaturze niemieckiej w niewielkim stopniu problematykę działań Luftwaffe w Prusach Wschodnich porusza obszerne studium wojskowo-historyczne *Abwehrkämpfe am Nordflügel der Ostfront 1944-1945*. Autorzy, w oparciu o dzienniki działań bojowych Wehrmachtu, meldunki bojowe i sprawozdania dowódców grup Armii „Północ” oraz relacje innych wyższych dowódców, opracowali – w układzie chronologicznym – przebieg działań wojennych na północnym odcinku frontu radziecko-niemieckiego. Studium to dotyczy tylko działań wojsk niemieckich.

¹ Lotnictwo radzieckie było zorganizowane od 1942 r. w siedemnastu frontowych armiach lotniczych i jednej lotnictwa dalekiego zasięgu. W latach 1944-1945 radziecka armia lotnicza liczyła ok. 1500 samolotów. W poszczególnych operacjach ich liczba mogła być zwiększona do 2500-3000, po wzmocnieniu odwodami Naczelnego Dowództwa.